KRYTERIA WYBORU OPERACJI

Z PROCEDURĄ USTALANIA I ZMIANY KRYTERIÓW

W STOWARZYSZENIU

LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA

„LEPSZA PRZYSZŁOŚĆ ZIEMI RYCKIEJ”

Niniejsza Procedura stanowi załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 6/2024 Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia LGD „Lepsza przyszłość Ziemi Ryckiej” z dnia 6 lutego 2024 r.

Aktualizacja przyjęta Uchwałą Nr 4/2025 WZC z dnia 25.02.2025 r.
Aktualizacja przyjęta Uchwałą Nr 15/2025 WZC z dnia 25.06.2025 r.

Ryki, Czerwiec 2025

I. Cele i zakres opracowania Procedury

Celem niniejszej Procedury jest opracowanie jednolitych, przejrzystych oraz jasnych zasad gwarantujących prawidłowy przebieg procesu oceny wniosków oraz wyboru operacji, które przyczynią się do realizacji strategii.

Niniejsza procedura jest jawna i powszechnie dostępna dla Wnioskodawców w formie elektronicznej na stronie internetowej LGD www.**lokalnagrupadzialania.pl** oraz w formie papierowej w siedzibie LGD.

II. Kryteria wyboru i ich ustalenie

Kryteria mają charakter oceny punktowej i zawierają szczegółowy opis wyjaśniający sposób oceny wskazujący wymagania konieczne do spełnienia danego kryterium.
Ich zadaniem jest w pierwszej kolejności zweryfikowanie czy wniosek został ważnie złożony i czy zakres tematyczny operacji zgodny jest z zakresem interwencji przewidzianych w LSR oraz przepisów obowiązujących dla RLKS.

Po ocenie formalnej jest druga ocena merytoryczna wniosku. Ocena merytoryczna polega na sprawdzeniu wniosku pod kątem zgodności proponowanego projektu z zapisami zawartymi w Lokalnej Strategii Rozwoju, w tym przede wszystkim z diagnozą obszaru zawartą w Strategii, a także przewidzianymi w dokumencie wskaźnikami produktów i rezultatów.

Kryteria zostały ustalone zgodnie z wymogami określonymi w programach/ przepisach dla EFROW, posiadają metodologię wyliczenia oraz są mierzalne. Zawierają szczegółowy opis wyjaśniający wymagania konieczne do spełnienia danego kryterium, niebudzące wątpliwości interpretacyjnych. Ponadto opracowano zasady zmiany kryteriów. W procedurze przewidziano, że zmiana kryteriów musi być konsultowana ze społecznością lokalną.
Kryteria są adekwatne do diagnozy, ponieważ ustalane były podczas przeprowadzanych konsultacji społecznych na których to społeczność lokalna zgłaszała uwagi, propozycje, pewne przemyślenia mając także na względzie wytyczne Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 i ustawy o RLKS.
Kryteria zapewniają wybór operacji przyczyniających się do osiągnięcia poszczególnych celów LSR i bezpośrednio odnoszą się do wskaźników produktu i rezultatu LSR, ponieważ w stworzonych kartach oceny znajdują się kryteria punktowe powiązane z oddziaływaniem operacji na najważniejsze obszary oddziaływania LSR.

Zgodnie z zapisami Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej zakłada się zastosowanie kryteriów premiujących w szczególności operacji:
1) objętych oddolnymi koncepcjami inteligentnych wsi;
2) partnerskich i / lub realizowane w partnerstwie – projekty angażujące przedstawicieli różnych sektorów jako ich uczestników i/lub realizowane przez co najmniej dwóch partnerów i/lub obejmujące obszar co najmniej dwóch gmin;
3) innowacyjnych, czyli takich które zakładają wdrożenie rozwiązań innowacyjnych, prowadzących do zastosowania nowoczesnych technologii, w tym technologii cyfrowych;

4) wspierających osoby ze szczególnymi potrzebami (w tym dostępność) – projekty, w których przewidziano dodatkowe działania przyczyniające się do włączenia społecznego i/lub przewidujące działania z zakresu polepszenia dostępności infrastruktury/usług dla osób z niepełnosprawnościami (jedna z grup w niekorzystnej sytuacji),
5) realizowanych przed podmioty z obszaru LGD Stowarzyszenia „Lepsza Przyszłość Ziemi Ryckiej";
6) mających pozytywny wpływ na transformację energetyczną – projekty infrastrukturalne ograniczające zużycie energii pierwotnej i/lub ograniczające emisję CO2/pyłów zawieszonych i/lub przyczyniające się do produkcji energii z OZE;
7) skierowanych do osób w niekorzystnej sytuacji – preferencje punktowe dla kobiet i osób z niepełnosprawnościami, seniorów, młodzieży w ramach przedsięwzięć związanych z prowadzeniem/rozwijaniem działalności gospodarczej.

Wśród kryteriów, które zdaniem konsultujących powinny być uwzględnione przy wyborze operacji do dofinansowania pojawiły się następujące propozycje:
1) Związanie wnioskodawcy z obszarem wdrażania LSR ,
2) Realizowanie operacji w partnerstwie,
3) Stosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska,
4) Tworzenie miejsc pracy,
5) Wspieranie osób z grup w niekorzystnej sytuacji: osoby z niepełnosprawnością, kobiety, młodzież
6) Innowacyjność projektów
7) Wsparcie pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych
8) wsparcie środowiska młodzieżowego
9) wsparcie seniorów

DEFINICJE

Ponieważ priorytetowo traktowane będą operacje innowacyjne, w niniejszej procedurze opisana została definicja innowacyjności, która ma być pomocna Wnioskodawcom przy opracowywaniu wniosku jak również ma pomagać w ocenie wniosku członkom Rady.

Innowacja
Przez innowacje rozumiemy zastosowanie lub wprowadzenie nowych lub ulepszonych produktów, procesów, (technologii), metod organizacji lub marketingu poprzez praktyczne wykorzystanie lokalnych zasobów unikalnych i charakterystycznym na obszarze LSR (przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych). Innowacyjne może być ich nietypowe, niestandardowe wykorzystanie czy promocja.
Innowacja może być wynikiem własnej działalności badawczo-rozwojowej Beneficjenta, współpracy z innymi Beneficjentami lub instytucjami lub zakup wiedzy w postaci niematerialnej np. patenty, oprogramowanie, licencje, usługi o charakterze szkoleniowym, organizacyjnym, marketingowym, technicznym lub materialnym, np. zastosowanie maszyn i urządzeń o podwyższonych parametrach.
Młodzież

Osoba, która w dniu złożenia wniosku nie ukończyła 25 roku życia.

Senior
Osoba w wieku powyżej 60 lat.

Młody rolnik
1) w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy jest pełnoletnia i ma nie więcej niż 40 lat (nie może mieć ukończone 41 lat w dniu złożenia wniosku
2) jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
3) przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, lecz nie wcześniej niż w okresie 24 miesięcy przed dniem złożenia tego wniosku rozpoczęła prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie o powierzchni użytków rolnych wynoszącej co najmniej 1 ha (wyjątki dotyczące niepełnoletności lub/i dziedziczenia);
4) przed dniem, w którym stała się właścicielem lub weszła w posiadanie gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych wynoszącej co najmniej 1 ha, nie była posiadaczem zwierząt gospodarskich objętych obowiązkiem zgłoszenia do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych i siedzib stad tych zwierząt, nie wystąpiła o płatności bezpośrednie, nie wystąpiła o pomoc finansową dla rolników w ramach programów UE lub pomocy krajowej, nie prowadziła działu specjalnego produkcji rolnej;

Osoba z niepełnosprawnością
Osoba posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności wydane przez właściwe komisje ds. orzekania o niepełnosprawności.

Zasób lokalny – materialne i niematerialne zasoby występujące na terenie powiatu ryckiego stanowiące potencjał dla rozwoju obszaru objętego LSR.
Do zasobów lokalnych należą:
1) Zasoby ludzkie - umiejętności, wiedza, zdolności osób realizujących projekty
2) Zasoby pieniężne - kapitał finansowy, który organizacja wykorzystuje do finansowania działań.
3) Zasoby rzeczowe – rzeczy ruchome lub nieruchome oraz wyposażenie wykorzystywane w celu realizacji operacji .
4) Zasoby organizacji pozarządowych - twórczość zespołów kultywujących dziedzictwo kulturowe, rękodzieło, repertuar zespołów, twórczość artystyczna, zespoły śpiewacze, ludowe kultywujące dziedzictwo kulturowe
5) Zasoby dziedzictwa kulturowego - jest to ogół wszelkich obiektów dziedzictwa kulturowego (dóbr kultury z wyłączeniem kultury współczesnej): rzeczy (zabytków) i niematerialnych obiektów dziedzictwa wraz ze związanymi z nim wartościami duchowymi, zjawiskami historycznymi i obyczajowymi, uznawany za godny ochrony prawne zasób dóbr kultury, w tym architektury, sztuki, czy twórczości ludowej,
6) Niematerialne dziedzictwo kulturowe – nienamacalne aspekty dziedzictwa kulturowego takie jak m.in. tradycja, kultura, zwyczaje, język, dzieła literackie, folklor, twórczość ludowa
7) Materialne dziedzictwo kulturowe - zabytki ruchome, nieruchome, stroje ludowe i jego elementy, historyczne wyposażenie organizacji pozarządowych, historyczne stroje i umundurowanie, zainstalowane dzieła sztuki takie jak; obrazy, witraże, organy, freski i inne

Operacja zakłada realizację wskaźników rezultatu określonych w LSR - Wnioskodawca założył oprócz wskaźników obowiązkowych realizację wskaźników ujętych w LSR, które nie są obowiązkowe. **Punkty nie będą przyznane, jeżeli projekt realizował będzie tylko wskaźniki obowiązkowe, wynikające z wytycznych MRiRW.**

Kojarzenie partnerów – dobór przez LGD „Lepsza Przyszłość Ziemi Ryckiej" Wnioskodawców planujących realizację projektów podobnych, wpisujących się w cel projektu
Każdy wniosek przyjęty i zarejestrowany w Biurze LGD Lepsza Przyszłość Ziemi Ryckiej sprawdzany jest w pierwszej kolejności pod kątem oceny formalnej.
Członkowie Rady wypełniają Kartę oceny formalnej, która jest podstawą do dalszych prac nad oceną wniosku. Uznaje się, że wniosek pozytywnie przeszedł ocenę formalną i został przekazany do oceny merytorycznej, jeśli odpowiedź na wszystkie pytania w karcie oceny formalnej była pozytywna. Jeśli nie został spełniony ten warunek, wniosek nie jest dalej rozpatrywany

Grant realizowany w partnerstwie – kryterium dotyczy projektów realizowanych w partnerstwie, wynikających z ogłoszenia o naborze wniosków.

Roczna Jednostka Robocza (RJR)

1 RJR = jedno stanowisko pracy w pełnym wymiarze czasu pracy utrzymywane przez 12 miesięcy.

RJR opisuje więc ekwiwalent jednego pełnego etatu w skali roku.

1. Etaty pełne

- 1 pełny etat przez rok = **1 RJR**
- 1 pełny etat przez 6 miesięcy = **0,5 RJR**

2. Praca niepełnoetatowa

Przelicza się proporcjonalnie:

- 0,5 etatu przez rok = **0,5 RJR**
- 0,25 etatu przez 2 lata = **0,5 RJR**

3. Praca sezonowa / okresowa

Liczy się tylko okres zatrudnienia:

- 3 miesiące pełnego etatu = **0,25 RJR**
- 2 miesiące na 0,5 etatu = **0,083 RJR**

RYTERIA ROZSTRZYGAJĄCE

W przypadku gdy dwie lub więcej operacji po ocenie według lokalnych kryteriów wyboru uzyskają taką samą liczbę punktów, o kolejności operacji na liście rankingowej decydować będą kryteria rozstrzygające.
Kryteria rozstrzygające stosowane będą w następującej kolejności:

1. Operacja, która uzyskała wyższą liczbę punktów w ramach I kryterium rozstrzygającego.
2. W przypadku dalszego braku rozstrzygnięcia – operacja, która uzyskała wyższą liczbę punktów w II kryterium rozstrzygającym.
3. W przypadku dalszego braku rozstrzygnięcia – operacja, która uzyskała wyższą liczbę punktów w III kryterium rozstrzygającym.
4. Jeżeli po zastosowaniu wszystkich kryteriów rozstrzygających liczba punktów nadal będzie taka sama, o kolejności na liście rankingowej decydować będzie data i godzina złożenia wniosku.

LOKALNE KRYTERIA WYBORU OPERACJI

KRYTERIA W ODNIESIENIU DO NABORÓW OGŁASZANYCH W ZAKRESIE

Przedsięwzięcie: Wsparcie pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych ~~w zakresie rozwoju agroturystyki, zagród edukacyjnych, opiekuńczych lub skrócenia krótkich łańcuchów żywnościowych~~

Kryterium:	Opis:	Punktacja:	Maksymalna liczba punktów	Źródło weryfikacji:
I. Operacja zawiera wprowadzenie nowych rozwiązań lub udoskonalenie istniejących /charakter innowacyjny/	Preferuje się operacje innowacyjne. Przez innowacje rozumiemy zastosowanie lub wprowadzenie nowych lub ulepszonych produktów, procesów (technologii w tym cyfrowej), metod organizacji lub marketingu poprzez praktyczne wykorzystanie lokalnych zasobów unikalnych i charakterystycznym na obszarze LSR (przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych). Innowacyjne może być ich nietypowe, niestandardowe wykorzystanie czy promocja. (III kryterium rankingujące)	TAK - 2 pkt NIE - 0pkt	2	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR
II. Operacja uwzględnia zastosowanie rozwiązań	Preferuje się operacje mające ograniczenie niekorzystnego wpływu na stan środowiska naturalnego lub	TAK - 2 pkt NIE - 0 pkt	2	Wniosek o przyznanie pomocy na realizację

sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu	klimatu obszaru LSR. Przez operacje mające ograniczenie niekorzystnego wpływu na stan środowiska naturalnego rozumie się operacje zmniejszające emisję hałasu, zanieczyszczeń lub promieniowania poprzez modernizację dotychczasowego źródła emisji lub zastąpienie go innym urządzeniem, maszyną, środkiem transportu lub rozwiązaniem technicznym Preferowane będą projekty infrastrukturalne ograniczające zużycie energii pierwotnej i/lub ograniczające emisję CO2/pyłów zawieszonych i/lub przyczyniające się do produkcji energii z OZE.			operacji uwzględniający wydatki związane z ograniczeniem niekorzystnego wpływu na środowisko.
III. Operacja przewiduje powstanie miejsc pracy (zatrudnienie)	Preferuje się operacje zakładające tworzenie nowych miejsc pracy w ciągu całego okresu trwałości projektu. Do wyliczeń stosuje się metodę RJR (Rocznych Jednostek Roboczych). W ramach kryterium oceniany będzie, czy realizacja operacji **przewiduje utworzenie nowych miejsc pracy** lub przyczynia się do wzrostu zatrudnienia na obszarze objętym projektem. Preferowane będą projekty, które realnie wpływają na rozwój lokalnego rynku pracy oraz aktywizację zawodową społeczności lokalnej. I kryterium rankingujące	Utworzenie 2 miejsc pracy - ~~2~~ 5 pkt Utworzenie 1 miejsca pracy - ~~1~~ 4 pkt	~~2~~ 5	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR oraz biznesplan. Biznesplan zawiera koszty zatrudnienia,
IV. Operacja zakłada zatrudnienie osoby zamieszkałej na obszarze objętym LSR należącej do grupy w niekorzystnej sytuacji	Preferuje się operacje, w których przewiduje się zatrudnienie osoby należącej do grupy osób wykluczonych społecznie zamieszkałej na obszarze powiatu ryckiego. Grupę osób w niekorzystnej sytuacji zdiagnozowaną podczas konsultacji społecznych i zawartych w Rozdziale III LSR Partycypacyjny charakter LSR na lata 2023-2029. Do grupy osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji zdiagnozowanej podczas konsultacji społecznych należą: młodzież, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, senior. II kryterium rankingujące	Operacja przewiduje zatrudnienie osoby należące do jednej z grup w niekorzystnej sytuacji: Młodzież, Kobiety Osoby z niepełnosprawnościami, senior TAK -3 pkt NIE – 0 pkt	~~3~~ 6	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR. Dla jednego miejsca należy przyporządkować 1 osobę należącą do zdiagnozowanych grup w niekorzystnej sytuacji.
V. Czas realizacji operacji	Preferuje się operacje realizowane w krótszym okresie czasowym. Okres realizacji projektu liczony jest od daty zawarcia umowy na realizację projektu.	Do 1 roku - ~~8~~ 3 pkt Do 18 m-cy - ~~6~~ 2 pkt Do 2 lat - 0 pkt	~~8~~ 3	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR

VI. Okres zamieszkania na obszarze objętym LSR	Preferuje się operacje, których Wnioskodawcy związani są nieprzerywalnie z obszarem objętym Lokalną Strategią Rozwoju. W ramach kryterium oceniany będzie **czas zamieszkania wnioskodawcy lub osób zaangażowanych w realizację projektu na obszarze objętym Lokalną Strategią Rozwoju (LSR)**. Kryterium to ma na celu premiowanie osób lub podmiotów, które mają silne związki z lokalną społecznością i dobrze znają jej potrzeby.	Okres zamieszkiwania na obszarze objętym LSR przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy co najmniej: Powyżej 5 lat – 5 kt Powyżej 4 lata 4 pkt Powyżej 3 lata – 3 pkt Powyżej 2 lata – 2 pkt	4 ~~–~~ 5	Zaświadczenie z właściwej ewidencji ludności o zamieszkiwaniu stałym lub czasowym na terenie powiatu ryckiego. Zaświadczenie wydane nie później niż 1 miesiąc przed złożeniem wniosku. Okres zamieszkiwania na obszarze powiatu ryckiego liczony będzie na dzień złożenia wniosku o przyznanie wsparcia. Brak informacji z właściwej ewidencji ludności będzie równoznacznie z nieprzyznaniem punktów Dokument nie podlega uzupełnieniu na etapie wezwania do uzupełnienia braków.
VII Wnioskodawca uwzględnił na tablicy informacyjnej logo UE, PS WPR , LGD umieszczonej w miejscu realizacji operacji lub siedzibie Wnioskodawcy	Preferuje się operacje zakładające promocję LGD oraz Programu mający na celu promocję źródła finansowania. **umieszczenie logo UE, PS WPR, LGD Lepsza Przyszłość Ziemi Ryckiej.** **Wnioskodawca będzie stosował księgę wizualizacji PSWPR oraz logo LGD.** Preferowane będą projekty, które w pełni realizują wymogi w zakresie informacji i promocji programu oraz wzmacniają rozpoznawalność wsparcia UE wśród lokalnej społeczności.	Tak – ~~2~~ 4 pkt Nie – 0 pkt	~~2~~ 4	Wniosek o przyznanie pomocy w zakresie kosztów przewidzianych na realizację operacji. Oświadczenie Wnioskodawcy ~~uwzględnił koszty~~ w zakresie zakupu tablicy informacyjnej ~~we wniosku~~
VIII Wnioskodawca korzystał z usług doradztwa świadczonego w Biurze LGD	Preferowane będą operacje, które były konsultowane z doradcami LGD zajmującymi się obsługą projektów. W ramach kryterium oceniane będzie, czy Wnioskodawca **skorzystał z usług doradztwa świadczonych przez Biuro Lokalnej Grupy Działania (LGD)** w zakresie przygotowania wniosku lub koncepcji projektu.	Tak – 1 pkt Nie – 0 pkt	1	Ewidencja korzystania z usług doradztwa znajdująca się w Biurze LGD

	Preferowani będą wnioskodawcy, którzy skorzystali z doradztwa, ponieważ zwiększa to prawidłowość przygotowanego wniosku oraz jakościowo wpływa na realizację grantu.			
~~**IX. Wnioskodawcą jest osoba należąca do grupy w niekorzystnej sytuacji**~~	~~Preferowane są osoby należące do grupy w niekorzystnej sytuacji młodzież, osoby z niepełnosprawnością a także ich opiekunowie, kobiety, senior. Grupę osób wykluczonych społecznie określono w Rozdziale III LSR Partycypacyjny charakter LSR na lata 2023-2029~~ ~~Młodzież, Kobiety~~ ~~Osoby z niepełnosprawnościami, senior~~	~~TAK – 2 pkt~~ ~~NIE – 0 pkt~~	~~2~~	~~Wniosek~~ ~~Dokumenty potwierdzające przynależność do grupy osób wykluczonych społecznie (orzeczenie o niepełnosprawności Wniosek/zaświadczenie z instytucji potwierdzającej~~
X. Wnioskodawcą jest młody rolnik	Kryterium ma na celu umożliwić młodym ludziom rozwój zawodowy na obszarze wiejskim. Poprawę warunków ekonomicznych, co ma ograniczyć proces wyludniania się na obszarach wiejskich. Preferowani będą młodzi rolnicy, ponieważ wspieranie tej grupy przyczynia się do odnowy pokoleniowej w rolnictwie i wzmacnia rozwój lokalnej społeczności.	TAK – 2 pkt NIE – 0 pkt	2	Wniosek oraz oświadczenie Wnioskodawcy o spełnieniu definicji młodego rolnika.
XI. Wnioskodawca uczestniczył w konsultacjach społecznych LSR, spotkaniach monitoringujących, ewaluacyjnych organizowanych przez LGD	Kryterium ma na celu aktywizację społeczności lokalnej, pobudzenie mieszkańców do współpracy z LGD i większego udziału we wdrażaniu LSR, zwiększenie liczby osób, do których dotrze informacja o rezultatach i efektach realizacji LSR. Preferowani będą wnioskodawcy aktywnie uczestniczący w procesach planowania, monitoringu i ewaluacji LSR, ponieważ ich zaangażowanie świadczy o rozumieniu lokalnych potrzeb i lepszej współpracy z LGD.	Wnioskodawca w ostatnim roku przed złożeniem wniosku uczestniczył w spotkaniach 3 razy – 3 pkt 2 razy – 2 pkt 1 raz – 1 pkt Brak uczestnictwa – 0 pkt	3	Lista obecności na konsultacjach społecznych. Informacja pisemna LGD wydana na prośbę Wnioskodawcy zgodnie z listą obecności Brak informacji LGD wydanej na prośbę Wnioskodawcy będzie równoznacznie z nieprzyznaniem punktów
XII. Wnioskodawca nie posiada zaległości z tytułu podatku rolnego oraz wobec KRUS/ZUS	Preferowane będą operacje realizowane przez Wnioskodawcę będącego rolnikiem lub domownikiem, który na dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie posiada zaległości w podatku rolnym oraz wobec KRUS/ZUS z tytułu prowadzonego gospodarstwa rolnego. W ramach kryterium oceniane będzie, czy Wnioskodawca **nie posiada**	Brak zaległości 5 pkt Zaległości – 0 pkt	5	zaświadczenie z instytucji potwierdzającej o niezaleganiu w podatkach lub opłatach wydane nie później niż 1 miesiąc przed złożeniem wniosku

	zaległości finansowych wobec organów podatkowych z tytułu podatku rolnego oraz wobec **KRUS lub ZUS**. Kryterium premiuje wnioskodawców, którzy są w pełni wywiązani ze zobowiązań wobec instytucji publicznych.			Brak któregokolwiek z wymaganych zaświadczeń skutkuje nieprzyznaniem punktów. Dokumenty nie podlegają uzupełnieniu na etapie wezwania do uzupełnienia braków formalnych.

Maksymalna liczba punktów do uzyskania ~~36~~ 34 pkt.

Minimalna liczba punków uprawniająca do uzyskania wsparcia na realizację projektów wynosi co najmniej 50% maksymalnej liczby punktów tj. ~~18~~ 17 punktów.

LOKALNE KRYTERIA WYBORU OPERACJI

KRYTERIA W ODNIESIENIU DO NABORÓW OGŁASZANYCH W ZAKRESIE Przedsięwzięcia 1.2. Rozwijanie działalności gospodarczej na obszarach wiejskich w tym wprowadzenie innowacyjnych usług

Kryterium:	Opis:	Punktacja:	Maksymalna liczba punktów	Źródło weryfikacji:
I. Operacja zawiera wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań	Preferuje się operacje innowacyjne. Przez innowacje rozumiemy zastosowanie lub wprowadzenie nowych lub ulepszonych produktów, procesów (technologii), metod organizacji lub marketingu poprzez praktyczne wykorzystanie lokalnych zasobów unikalnych i charakterystycznym na obszarze LSR (przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych). Innowacyjne może być ich nietypowe, niestandardowe wykorzystanie czy promocja.	TAK - 2 pkt NIE - 0pkt III kryterium rankingujące)	2	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR
II. Operacja uwzględnia zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu	Preferuje się operacje mające ograniczenie niekorzystnego wpływu na stan środowiska naturalnego lub klimatu obszaru LSR. Przez operacje mające ograniczenie niekorzystnego wpływu na stan środowiska	TAK - 2 pkt NIE - 0 pkt	2	Wniosek o przyznanie pomocy na realizację LSR uwzględniający wydatki związane z ograniczeniem niekorzystnego

	naturalnego rozumie się operacje zmniejszające emisję hałasu, zanieczyszczeń lub promieniowania poprzez modernizację dotychczasowego źródła emisji lub zastąpienie go innym urządzeniem, maszyną, środkiem transportu lub rozwiązaniem technicznym Preferowane będą projekty infrastrukturalne ograniczające zużycie energii pierwotnej i/lub ograniczające emisję CO2/pyłów zawieszonych i/lub przyczyniające się do produkcji energii z OZE.			wpływu na środowisko
III. Operacja przewiduje powstanie miejsc pracy (zatrudnienie)	Preferuje się operacje zakładające tworzenie nowych miejsc pracy w ciągu całego okresu trwałości projektu. Do wyliczeń stosuje się metodę RJR (Rocznych Jednostek Roboczych). W ramach kryterium oceniany będzie, czy realizacja operacji **przewiduje utworzenie nowych miejsc pracy lub zwiększenie zatrudnienia** na obszarze objętym projektem. Preferowane będą projekty, które w znaczącym stopniu przyczyniają się do aktywizacji zawodowej lokalnej społeczności i rozwoju lokalnego rynku pracy.	Utworzenie 3 miejsc pracy – 3 5 pkt Utworzenie 2 miejsc pracy - 2 4 pkt Utworzenie 1 miejsca pracy - 1 3 pkt Brak zatrudnienia nowych miejsc pracy – 0 pkt I kryterium rankingujące)	3 4	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR oraz biznesplan. Biznesplan zawiera koszty zatrudnienia wraz z pochodnymi.
IV. Operacja zakłada zatrudnienie osoby zamieszkałej na obszarze wiejskim należącej do grupy w niekorzystnej sytuacji	Preferuje się operacje, w których przewiduje się zatrudnienie osoby należącej do grupy w niekorzystnej sytuacji. Grupę osób w niekorzystnej sytuacji zdiagnozowaną podczas konsultacji społecznych i zawartych w Rozdziale III LSR Partycypacyjny charakter LSR na lata 2023-2029. Do grupy osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji zdiagnozowanej podczas konsultacji społecznych należą: młodzież, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, senior. Preferowane będą projekty, które realnie przyczyniają się do **aktywizacji zawodowej osób z grup w niekorzystnej sytuacji** oraz wspierają rozwój lokalnej społeczności.	Operacja przewiduje zatrudnienie osoby należące do jednej z grup w niekorzystnej sytuacji: Młodzież, Kobiety Osoby z niepełnosprawnościami, senior TAK -3 pkt NIE – 0 pkt II kryterium rankingujące)	3 6	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR Dla jednego miejsca należy przyporządkować 1 osobę należącą do zdiagnozowanych grup w niekorzystnej sytuacji.

V. Czas realizacji operacji	Preferuje się operacje realizowane w krótszym okresie czasowym. Okres realizacji projektu liczony jest od daty zawarcia umowy na realizację projektu do dnia złożenia wniosku o płatność. W ramach kryterium oceniany będzie **okres realizacji operacji**, liczony od dnia podpisania umowy o powierzenie grantu do zakończenia działań projektowych. Preferowane będą projekty, które mogą być **zrealizowane w krótszym czasie**, co zwiększa sprawność realizacji działań i pozwala na szybkie osiągnięcie rezultatów.	Do 1 roku - ~~8~~ 3 pkt Do 18 m-cy - ~~6~~ 2 pkt Do 2 lat - 0 pkt	~~8~~ 3	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR
VI. Okres prowadzenia działalności na obszarze objętym LSR	Preferuje się operacje, których Wnioskodawcy związani są z obszarem objętym Lokalną Strategią Rozwoju tj. obszar powiatu ryckiego. W ramach kryterium oceniany będzie **czas prowadzenia działalności przez Wnioskodawcę na obszarze objętym Lokalną Strategią Rozwoju (LSR)**. Kryterium to ma na celu premiowanie podmiotów, które mają doświadczenie w działaniu na danym terenie, dobrze znają lokalne potrzeby i wykazują trwałe związki ze społecznością lokalną. Ocena dokonywana będzie na podstawie informacji zawartych we wniosku oraz dokumentów potwierdzających okres działalności (np. wpis do KRS, ewidencja działalności gospodarczej)	Okres prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze objętym LSR przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy: Powyżej 5 lat – 5 pkt Powyżej 4 lata 4 pkt Powyżej 3 lata – 3 pkt Powyżej 2 lata – 2 pkt	~~4~~ 5	Informacja z Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej lub wydruk z rejestru przedsiębiorców KRS Brak stosownego załącznika skutkować będzie nieprzyznaniem punktów. Okres prowadzenia działalności liczony będzie na dzień złożenia wniosku.
VII Wnioskodawca uwzględnił na tablicy informacyjnej logo UE, PS WPR, LGD umieszczonej w miejscu realizacji operacji lub siedzibie Wnioskodawcy	Preferuje się operacje zakładające promocję UE**, PS WPR** LGD oraz Programu mający na celu promocję źródła finansowania. **umieszczenie logo LGD Lepsza Przyszłość Ziemi Ryckiej, Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej, UE**	Tak – ~~2~~ 4 pkt Nie – 0 pkt	~~2~~ 4	Wniosek o przyznanie pomocy ~~w zakresie kosztów przewidzianych na realizację operacji.~~ Oświadczenie Wnioskodawcy ~~We wniosku przewidziano koszty tablicy informacyjnej.~~

	Wnioskodawca będzie stosował księgę wizualizacji PSWPR oraz logo LGD. Preferowane będą projekty, które w pełni realizują wymogi dotyczące **informacji i promocji** oraz zwiększają rozpoznawalność wsparcia UE w społeczności lokalnej.			
VIII Wnioskodawca korzystał z usług doradztwa świadczonego w Biurze LGD	Preferowane będą operacje, które były konsultowane z doradcami LGD zajmującymi się obsługą projektów. W ramach kryterium oceniane będzie, czy Wnioskodawca **skorzystał z usług doradztwa świadczonych przez Biuro Lokalnej Grupy Działania (LGD)** w zakresie przygotowania wniosku, koncepcji projektu lub innych działań związanych z realizacją grantu. Preferowani będą wnioskodawcy, którzy skorzystali z doradztwa, ponieważ zwiększa to prawidłowość przygotowanego wniosku oraz jakość realizacji grantu.	Tak – 1 pkt Nie – 0 pkt	1	Ewidencja korzystania z usług doradztwa znajdująca się w Biurze LGD
IX. Aktywność Wnioskodawcy w zakresie pozyskiwania środków z LGD	Preferowane będą operacje realizowane przez Wnioskodawców, którzy nie korzystali ze wsparcia udzielonego ze środków LGD.	Wnioskodawca: 1) Nie korzystał ze środków LGD - 5 pkt 2) Korzystał z PROW 2007-2013 - 2 pkt 3) korzystał z PROW 2014-2020 – ~~0~~ 1pkt 4) korzystał PSWPR – 0 pkt	5	Weryfikacja odbywać się będzie na podstawie danych pozyskanych z Instytucji Pośredniczącej o zawartych umowach.
X Wnioskodawca uczestniczył w konsultacjach społecznych LSR, spotkaniach monitoringujących, ewaluacyjnych organizowanych przez LGD	Kryterium ma na celu aktywizację społeczności lokalnej, pobudzenie mieszkańców do współpracy z LGD i większego udziału we wdrażaniu LSR, zwiększenie liczby osób, do których dotrze informacja o rezultatach i efektach realizacji LSR. W ramach kryterium oceniane będzie, czy Wnioskodawca **uczestniczył w konsultacjach społecznych Lokalnej Strategii**	Wnioskodawca w ostatnim roku przed złożeniem wniosku uczestniczył w spotkaniach 3 razy – 3 pkt 2 razy – 2 pkt 1 raz – 1 pkt Brak uczestnictwa – 0 pkt	3	Lista obecności ze spotkań konsultacyjnych

	Rozwoju (LSR) oraz w **spotkaniach monitoringujących i ewaluacyjnych organizowanych przez LGD**. Preferowani będą wnioskodawcy aktywnie uczestniczący w procesach planowania, monitoringu i ewaluacji LSR, ponieważ ich zaangażowanie świadczy o znajomości lokalnych potrzeb oraz lepszej współpracy z LGD.			
XI. Wnioskodawca nie zalega wobec Skarbu Państwa z tytułu podatków, składek ZUS/KRUS oraz podatku od nieruchomości	Preferowane będą operacje realizowane przez Wnioskodawców, którzy na dzień złożenia wniosku o wsparcie na rozwój działalności gospodarczej nie posiadają zaległości z tytułu podatków wobec US, podatków od nieruchomości oraz składek ZUS/KRUS. W ramach kryterium oceniane będzie, czy Wnioskodawca **nie posiada zaległości finansowych wobec Skarbu Państwa z tytułu podatków, składek ZUS/KRUS oraz podatku od nieruchomości**. Kryterium premiuje wnioskodawców **wywiązujących się w terminie ze zobowiązań publicznoprawnych**.	Brak zaległości – 5 pkt Posiada zaległości– 0 pkt	5	Zaświadczenie z instytucji potwierdzającej o niezaleganiu w podatkach lub opłatach wydane nie później niż 1 miesiąc przed złożeniem wniosku brak zaległości US, ZUS, KRUS, gminy o braku zaległości. Brak któregokolwiek z wymaganych zaświadczeń skutkuje nieprzyznaniem punktów. Dokumenty nie podlegają uzupełnieniu na etapie wezwania do uzupełnienia braków formalnych.

Maksymalna liczba punktów do uzyskania ~~36~~ 40 pkt.

Minimalna liczba punków uprawniająca do uzyskania wsparcia na realizację projektów wynosi co najmniej 50% maksymalnej liczby punktów tj. ~~19~~ 20 punktów.

LOKALNE KRYTERIA WYBORU OPERACJI

KRYTERIA W ODNIESIENIU DO NABORÓW OGŁASZANYCH W ZAKRESIE

Przedsięwzięcie 1.3. Podejmowanie działalności gospodarczej z uwzględnieniem rozwoju biogospodarki lub zielonej gospodarki

Kryterium:	Opis:	Punktacja:	Maksymalna liczba punktów	Źródło weryfikacji:
I. Operacja zawiera wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań	Preferuje się operacje innowacyjne. Przez innowacje rozumiemy zastosowanie lub wprowadzenie nowych lub ulepszonych produktów, procesów (technologii), metod organizacji lub marketingu poprzez praktyczne wykorzystanie lokalnych zasobów unikalnych i charakterystycznym na obszarze LSR (przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych). Innowacyjne może być ich nietypowe, niestandardowe wykorzystanie czy promocja.	TAK - 2 pkt NIE - 0pkt	2	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR
II. Operacja uwzględnia inwestycje z biogospodarki lub zielonej gospodarki	Preferuje się operacje mające ograniczenie zagrożeń na stan środowiska naturalnego lub klimatu obszaru LSR. Przez operacje mające ograniczenie niekorzystnego wpływu na stan środowiska naturalnego rozumie się operacje zmniejszające emisję hałasu, zanieczyszczeń lub promieniowania poprzez modernizację dotychczasowego źródła emisji lub zastąpienie go innym urządzeniem, maszyną, środkiem transportu lub rozwiązaniem technicznym Preferowane będą projekty infrastrukturalne ograniczające zużycie energii pierwotnej i/lub ograniczające emisję CO2/pyłów zawieszonych i/lub przyczyniające się do produkcji energii z OZE.	TAK - 2 pkt NIE - 0 pkt	2	Wniosek o przyznanie pomocy na realizację LSR uwzględniający wydatki związane z ograniczeniem zagrożeń środowiskowych
III. Operacja przewiduje powstanie miejsc pracy	Preferuje się operacje zakładające tworzenie nowych miejsc pracy w ciągu całego okresu trwałości projektu. Do wyliczeń stosuje się metodę RJR (Rocznych Jednostek Roboczych). W ramach kryterium oceniany będzie, czy realizacja operacji **przewiduje utworzenie nowych miejsc pracy** na obszarze objętym projektem.	Utworzenie 2 miejsc pracy - ~~2~~ 4 pkt Utworzenie 1 miejsca pracy samozatrudnienie - 1 pkt I kryterium rankingujące	~~2~~ 4	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR oraz biznesplan

	Preferowane będą projekty, które realnie przyczyniają się do **zwiększenia zatrudnienia w lokalnej społeczności** i wspierają rozwój lokalnego rynku pracy.			
IV. Operacja zakłada zatrudnienie osoby zamieszkałej na obszarze wiejskim należącej do grupy w niekorzystnej sytuacji	Preferuje się operacje, w których przewiduje się zatrudnienie osoby należącej do grupy w niekorzystnej sytuacji. Grupę osób w niekorzystnej sytuacji zdiagnozowaną podczas konsultacji społecznych i zawartych w Rozdziale III LSR Partycypacyjny charakter LSR na lata 2023-2029. Do grupy osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji zdiagnozowanej podczas konsultacji społecznych należą: młodzież, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, senior. Preferowane będą projekty, które realnie przyczyniają się do **aktywizacji zawodowej osób z grup w niekorzystnej sytuacji** oraz wspierają rozwój lokalnej społeczności.	Operacja przewiduje zatrudnienie osoby należące do jednej z grup w niekorzystnej sytuacji: Młodzież, Kobiety Osoby z niepełnosprawnościami, senior TAK -3 pkt NIE – 0 pkt II kryterium rankingujące	3	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR Dla jednego miejsca należy przyporządkować 1 osobę należącą do zdiagnozowanych grup w niekorzystnej sytuacji
V. Czas realizacji operacji	Preferuje się operacje realizowane w krótszym okresie czasowym. Okres realizacji projektu liczony jest od daty zawarcia umowy na realizację projektu. W ramach kryterium oceniany będzie **okres realizacji operacji**, liczony od dnia podpisania umowy o powierzenie grantu do zakończenia działań projektowych. Preferowane będą projekty, które mogą być **zrealizowane w krótszym czasie**, co zwiększa sprawność realizacji działań i pozwala na szybkie osiągnięcie rezultatów.	Do 1 roku - ~~8~~ 4 pkt Do 18 m-cy - ~~6~~ 2 pkt ~~Do 2 lat - 0 pkt~~	~~8~~ 4	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR
VI. Okres zamieszkania na obszarze objętym LSR	Preferuje się operacje, których Wnioskodawcy związani są z obszarem objętym Lokalną Strategią Rozwoju tj. obszar powiatu ryckiego. W ramach kryterium oceniany będzie **czas zamieszkania Wnioskodawcy na obszarze objętym Lokalną Strategią Rozwoju (LSR)**. Kryterium ma na celu premiowanie osób, które mają trwałe związki z lokalną	Okres zamieszkiwania na obszarze objętym LSR przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy: Powyżej 5 lat – 5 pkt Powyżej 4 lata - 4 pkt	~~4~~ 5	Zaświadczenie z ewidencji ludności o stałym lub czasowym zamieszkaniu na terenie powiatu ryckiego wydane nie później niż 1 miesiąc przed złożeniem wniosku. Okres

	społecznością i dobrze znają jej potrzeby. Ocena dokonywana będzie na podstawie informacji zawartych we wniosku oraz dokumentów potwierdzających miejsce zamieszkania	Powyżej 3 lata – 3 pkt Powyżej 2 lat – 2 pkt		zamieszkiwania liczony będzie na dzień złożenia wniosku o przyznanie wsparcia. Brak informacji z właściwej ewidencji ludności będzie równoznacznie z nieprzyznaniem punktów. Dokument nie podlega uzupełnieniu na etapie wezwania do uzupełnienia braków.
VII Wnioskodawca uwzględnił na tablicy informacyjnej logo UE, PS WPR , LGD umieszczonej w miejscu realizacji operacji lub siedzibie Wnioskodawcy	Preferuje się operacje zakładające promocję **UE, PS WPR** LGD oraz Programu mający na celu promocję źródła finansowania. **umieszczenie logo LGD Lepsza Przyszłość Ziemi Ryckiej, Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej, UE Wnioskodawca będzie stosował księgę wizualizacji PSWPR oraz logo LGD.** Preferowane będą projekty, które w pełni realizują wymogi dotyczące **informacji i promocji** oraz zwiększają rozpoznawalność wsparcia UE w społeczności lokalnej. W ramach kryterium oceniane będzie, czy projekt **w pełni realizuje wymogi dotyczące informacji i promocji**, w tym umieszczenie logotypów UE, PS WPR oraz LGD w materiałach promocyjnych, na tablicach informacyjnych lub w innych formach komunikacji związanych z operacją. Preferowane będą projekty, które **zwiększają rozpoznawalność wsparcia UE w społeczności lokalnej** oraz w sposób jasny informują o źródle finansowania i charakterze wsparcia.	Tak – ~~2~~ 4 pkt Nie – 0 pkt	~~2~~ – 4	Wniosek o przyznanie pomocy ~~w zakresie kosztów przewidzianych na realizację operacji. Wniosek uwzględnia koszty zakupu tablicy informacyjnej~~ . Oświadczenie Wnioskodawcy
VIII Wnioskodawca korzystał z usług doradztwa świadczonego w Biurze LGD	Preferowane będą operacje, które były konsultowane z doradcami LGD zajmującymi się obsługą projektów.	Tak – 1 pkt Nie – 0 pkt	1	Ewidencja korzystania z usług doradztwa znajdująca się w Biurze LGD

	W ramach kryterium oceniane będzie, czy Wnioskodawca **skorzystał z usług doradztwa świadczonych przez Biuro Lokalnej Grupy Działania (LGD)** w zakresie przygotowania wniosku, opracowania koncepcji projektu lub realizacji działań związanych z grantem. Preferowani będą wnioskodawcy, którzy korzystali z doradztwa, ponieważ zwiększa to **jakość przygotowania wniosku oraz prawidłową realizację projektu**.			
~~**IX. Wnioskodawcą jest osoba należąca do grupy w niekorzystnej sytuacji**~~	~~Preferowane są osoby fizyczne planujące rozpocząć działalność gospodarczą należące do grup w niekorzystnej sytuacji Do grupy osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji zdiagnozowanej podczas konsultacji społecznych należą: młodzież, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, senior w tym osoby poniżej 25 roku życia,~~	~~TAK – 2 pkt NIE – 0 pkt~~	~~2~~	~~Wniosek Dokumenty potwierdzające przynależność do grupy osób wykluczonych społecznie (orzeczenie o niepełnosprawności Wniosek, zaświadczenie z instytucji potwierdzającej~~
X. Wnioskodawca nie korzystał dotychczas ze wsparcia ze środków LGD	Preferowane będą operacje realizowane przez Wnioskodawców, którzy nie korzystali ze wsparcia udzielonego ze środków LGD. W ramach kryterium oceniane będzie, czy Wnioskodawca **nie korzystał wcześniej ze wsparcia finansowego oferowanego przez Lokalną Grupę Działania (LGD)**. Preferowani będą wnioskodawcy, którzy **wcześniej nie otrzymali wsparcia z LGD**, ponieważ daje to możliwość dywersyfikacji beneficjentów i wspiera nowych uczestników lokalnych programów.	Wnioskodawca: 1) Nie korzystał ze środków LGD - 5 pkt 2) Korzystał z PROW 2007-2013 - 2 pkt 3) korzystał z PROW 2014-2020 – ~~0~~ 1pkt 4) korzystał PSWPR – 0 pkt	5	Weryfikacja odbywać się będzie na podstawie danych pozyskanych z Instytucji Pośredniczącej o zawartych umowach.
XI. Wnioskodawca uczestniczył w konsultacjach społecznych LSR, spotkaniach monitoringujących, ewaluacyjnych organizowanych przez LGD	Kryterium ma na celu aktywizację społeczności lokalnej, pobudzenie mieszkańców do współpracy z LGD i większego udziału we wdrażaniu LSR, zwiększenie liczby osób, do których dotrze informacja o rezultatach i efektach realizacji LSR. W ramach kryterium oceniane będzie, czy Wnioskodawca **uczestniczył w konsultacjach społecznych**	Wnioskodawca w ostatnim roku przed złożeniem wniosku uczestniczył w spotkaniach 3 razy – 3 pkt 2 razy – 2 pkt 1 raz – 1 pkt Brak uczestnictwa – 0 pkt	3	Lista obecności ze spotkań konsultacyjnych

	Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) oraz w **spotkaniach monitoringujących i ewaluacyjnych organizowanych przez LGD**. Preferowani będą wnioskodawcy **aktywnie uczestniczący w procesach planowania, monitoringu i ewaluacji LSR**, ponieważ ich zaangażowanie świadczy o znajomości lokalnych potrzeb oraz lepszej współpracy z LGD.			
XII. Wnioskodawca nie zalega wobec Skarbu Państwa z tytułu podatków, składek ZUS/KRUS oraz podatku od nieruchomości	Preferowane będą operacje realizowane przez Wnioskodawców, którzy na dzień złożenia wniosku o wsparcie na podjęcie działalności gospodarczej nie posiadają zaległości z tytułu podatków wobec Skarbu Państwa oraz składek ZUS/KRUS lub gminy. W ramach kryterium oceniane będzie, czy Wnioskodawca **nie posiada zaległości finansowych wobec Skarbu Państwa** z tytułu podatków, składek ZUS/KRUS oraz podatku od nieruchomości. Kryterium to premiuje wnioskodawców **wywiązujących się ze zobowiązań publicznoprawnych w terminie**.	Brak zaległości – 5 pkt Posiada zaległości – 0 pkt	5	Zaświadczenie z instytucji potwierdzających (US, ZUS/KRUS, gmina) o niezaleganiu w podatkach lub opłatach wydane nie później niż 1 miesiąc przed złożeniem wniosku albo zaświadczenie. Brak zaświadczenia przez Wnioskodawcę nie zostaną przyznane punkty. Brak któregokolwiek z wymaganych zaświadczeń skutkuje nieprzyznaniem punktów. Dokumenty nie podlegają uzupełnieniu na etapie wezwania do uzupełnienia braków formalnych.

Maksymalna liczba punktów do uzyskania 39 pkt.

Minimalna liczba punków uprawniająca do uzyskania wsparcia na realizację projektów wynosi co najmniej 50% maksymalnej liczby punktów tj. 20 punktów.

KRYTERIA W ODNIESIENIU DO NABORÓW OGŁASZANYCH

W ZAKRESIE OPERACJI Z ZAKRESU POPRAWY DOSTĘPNOŚCI MAŁEJ INFRASTRUKTURY, INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, TURYSTYCZNEJ ~~ORAZ OPIEKI NAD ZABYTKAMI~~

Kryterium	Opis	Punktacja	Maksymalna liczba punktów	Źródło weryfikacji
I Operacja zawiera wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań	Preferuje się operacje innowacyjne. Przez innowacje rozumiemy zastosowanie lub wprowadzenie nowych lub ulepszonych produktów, procesów (technologii w tym cyfrowej) , metod organizacji lub marketingu poprzez praktyczne wykorzystanie lokalnych zasobów unikalnych i charakterystycznym na obszarze LSR (przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych). Innowacyjne może być ich nietypowe, niestandardowe wykorzystanie czy promocja. I Kryterium rankingujące	TAK - 2 pkt NIE - 0pkt	2	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR
II. Operacja uwzględnia zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu	Preferuje się operacje mające ograniczenie niekorzystnego wpływu na stan środowiska naturalnego lub klimatu obszaru LSR. Przez operacje mające ograniczenie niekorzystnego wpływu na stan środowiska naturalnego rozumie się operacje zmniejszające emisję hałasu, zanieczyszczeń lub promieniowania poprzez modernizację dotychczasowego źródła emisji lub zastąpienie go innym urządzeniem, maszyną, środkiem transportu lub rozwiązaniem technicznym Preferowane będą projekty infrastrukturalne ograniczające zużycie energii pierwotnej i/lub ograniczające emisję CO2/pyłów zawieszonych i/lub przyczyniające się do produkcji energii z OZE.	TAK - 2 pkt NIE - 0 pkt	2	Wniosek o przyznanie pomocy na realizację LSR uwzględniający wydatki związane z ograniczeniem niekorzystnego wpływu na środowisko
III Operacja zakłada wykorzystanie lokalnych zasobów,	Preferuje się operacje, które wykorzystują zasoby lokalne, produkty lokalne, dziedzictwo przyrodnicze, historyczne, kulturowe.	**TAK - 3 pkt** **NIE - 0 pkt**	3	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR.

	W ramach kryterium oceniane będzie, czy realizacja operacji **przewiduje wykorzystanie lokalnych zasobów**, takich jak: surowce naturalne, infrastruktura, lokalne przedsiębiorstwa, instytucje, tradycje czy kapitał społeczny. Preferowane będą projekty, które **wzmacniają lokalną gospodarkę, promują produkty i usługi lokalne oraz wspierają społeczność lokalną**, przyczyniając się do zrównoważonego rozwoju obszaru objętego LSR.			
~~**IV. Okres prowadzenia działalności na obszarze objętym LSR przez Wnioskodawcę**~~	~~Preferuje się operacje, których Wnioskodawcy związani są z obszarem objętym Lokalną Strategią Rozwoju. Siedziba lub oddział Wnioskodawcy zarejestrowana jest na obszarze objętym LSR tj. obszar powiatu ryckiego.~~	~~Okres prowadzenia działalności obszarze objętym LSR przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy co najmniej: 4 lata 4 pkt 3 lata – 3 pkt 2 lata – 2 pkt~~	~~4~~	~~Wniosek , wydruki z właściwego rejestru lub inne dokumenty potwierdzające okres działania na obszarze LSR. Okres prowadzenia działalności liczony będzie na dzień złożenia wniosku.~~
V. Wnioskodawca uwzględnił na tablicy informacyjnej logo UE, PS WPR, LGD umieszczonej w miejscu realizacji operacji lub siedzibie Wnioskodawcy Lub na tablicy i innych materiałach promocyjnych	Preferuje się operacje zakładające promocję LGD oraz Programu mający na celu promocję źródła finansowania. **Umieszczenie logo LGD Lepsza Przyszłość Ziemi Ryckiej, Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej, UE** Wnioskodawca będzie stosował księgę wizualizacji PSWPR oraz logo LGD. W ramach kryterium oceniane będzie, czy Wnioskodawca **przewidział umieszczenie logotypów Unii Europejskiej, PS WPR oraz Lokalnej Grupy Działania (LGD)** na tablicy informacyjnej znajdującej się w miejscu realizacji operacji lub w siedzibie Wnioskodawcy, **oraz/lub na innych materiałach promocyjnych związanych z projektem**.	**Tablica** Tak – 2 pkt Nie – 0 pkt **Tablica i inne materiały promocyjne** Tak – ~~3~~ 5 pkt Nie – 0 pkt	~~3~~ 5	~~Wniosek o przyznanie pomocy uwzględniający koszty tablicy lub innych materiałów promocyjnych~~ Oświadczenie Wnioskodawcy

	Preferowane będą projekty, które w pełni realizują wymogi dotyczące **informacji i promocji wsparcia UE**, zwiększając jego rozpoznawalność w społeczności lokalnej.			
VI. Czas realizacji operacji	Preferuje się operacje realizowane w krótszym okresie czasowym niż wynika to z Programu. Okres realizacji projektu liczony jest od daty zawarcia umowy na realizację projektu. W ramach kryterium oceniany będzie **okres realizacji operacji**, liczony od dnia podpisania umowy na realizację operacji i zakończenia wszystkich działań projektowych. Preferowane będą projekty, które mogą być **zrealizowane w krótszym czasie**, co zwiększa sprawność realizacji działań i pozwala na szybsze osiągnięcie zamierzonych rezultatów.	Do 1 roku – 8 pkt Do 18 m-cy – 6 pkt Do 2 lat – 0 pkt	8	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR
~~**VII. Rozwój małej infrastruktury**~~	~~Preferuje się operacje mające na celu inwestycje w infrastrukturę, kulturalną, turystyczną, rekreacyjną poprawiających jakość życia mieszkańców obszarów wiejskich. Podniesienie atrakcyjności turystycznej obszarów wiejskich.~~	~~Operacja wpłynie na: 2) poszerzenia oferty turystycznej – 5 pkt lub 3) poprawy infrastruktury kulturowej – 5 pkt 4) w dokumentacji wniosku brak informacji na ten temat – 0 pkt.~~	~~5~~	~~Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR - maks. 5 pkt.~~
VII. Wnioskodawca korzystał z usług doradztwa świadczonego w Biurze LGD	Preferowane będą operacje, które były konsultowane z doradcami LGD zajmującymi się obsługą projektów. W ramach kryterium oceniane będzie, czy Wnioskodawca **skorzystał z usług doradztwa świadczonych przez Biuro Lokalnej Grupy Działania (LGD)** lub inne formy wsparcia	Tak – 1 pkt Nie – 0 pkt	1	Ewidencja korzystania z usług doradztwa znajdująca się w Biurze LGD

	doradczego oferowanego przez LGD w zakresie przygotowania wniosku lub realizacji operacji. Preferowani będą wnioskodawcy, którzy korzystali z doradztwa, ponieważ zwiększa to **jakość przygotowania wniosku oraz prawidłową realizację projektu**.			
IX. Wnioskodawca uczestniczył w konsultacjach społecznych LSR, spotkaniach monitoringujących, ewaluacyjnych organizowanych przez LGD	Kryterium ma na celu aktywizację społeczności lokalnej, pobudzenie mieszkańców do współpracy z LGD i większego udziału we wdrażaniu LSR, zwiększenie liczby osób, do których dotrze informacja o rezultatach i efektach realizacji LSR. W ramach kryterium oceniane będzie, czy Wnioskodawca **uczestniczył w konsultacjach społecznych Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR)** oraz w **spotkaniach monitoringujących i ewaluacyjnych organizowanych przez LGD**. Preferowani będą wnioskodawcy, którzy **aktywnie uczestniczą w procesach planowania, monitoringu i ewaluacji LSR**, co świadczy o ich znajomości lokalnych potrzeb i lepszej współpracy z LGD.	Wnioskodawca w ostatnim roku przed złożeniem wniosku o wsparcie uczestniczył w spotkaniach 3 razy – 3 pkt 2 razy – 2 pkt 1 raz – 1 pkt Brak uczestnictwa – 0 pkt	3	Lista obecności ze spotkań konsultacyjnych
X. Wnioskodawca nie korzystał dotychczas ze wsparcia ze środków LGD	Preferowane będą operacje realizowane przez Wnioskodawców, którzy nie korzystali ze wsparcia udzielonego ze środków LGD. W ramach kryterium oceniane będzie, czy Wnioskodawca **wcześniej nie korzystał ze wsparcia finansowego udzielanego przez Lokalną Grupę Działania (LGD)**. Preferowani będą wnioskodawcy, którzy **nie korzystali wcześniej ze środków LGD**, co sprzyja dywersyfikacji beneficjentów oraz umożliwia wspieranie nowych uczestników lokalnych programów.	TAK – 2 pkt NIE – 0 pkt	2	Wniosek oraz informacja na podstawie danych pozyskanych z Instytucji Pośredniczącej o zawartych umowach.
Wsparcie osób znajdujących się w niekorzystnej	Preferowane będą operacje, które wspierają grupy osób w niekorzystnej sytuacji, poprzez np.	TAK – 4 pkt NIE – 0 pkt	4	Wniosek

sytuacji zdiagnozowanych w LSR	poprawę dostępu do usług publicznych, infrastruktury społecznej, działań kulturalnych, edukacyjnych, szkolenia, doradztwo, dodatkowo musi przedstawić szczegółowe uzasadnienie i odpowiadać na potrzeby osób w niekorzystnej sytuacji określonej w LSR. W ramach kryterium oceniane będzie, czy projekt **skierowany jest do osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej**, takich jak: osoby z niepełnosprawnościami i ich opiekunów, kobiety, **osoby młode, seniorzy.** Preferowane będą projekty, które **aktywizują zawodowo i społecznie osoby z grup w niekorzystnej sytuacji**, wspierają integrację międzypokoleniową oraz zwiększają szanse rozwoju lokalnej społeczności. Kryterium rankingujące			

Maksymalna liczba punktów do uzyskania ~~35~~ 28 pkt.

Minimalna liczba punków uprawniająca do uzyskania wsparcia na realizację projektów wynosi co najmniej 50% maksymalnej liczby punktów tj. ~~18~~ 14 punktów.

KRYTERIA W ODNIESIENIU DO NABORÓW OGŁASZANYCH W ZAKRESIE OPERACJI DOTYCZĄCYCH OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Kryterium	Opis	Punktacja	Maksymalna liczba punktów	Źródło weryfikacji
I Wartość historyczna i kulturowa obiektu	**Celem kryterium jest preferowanie inwestycji dotyczących obiektów o najwyższej wartości historycznej, kulturowej lub regionalnej, które mają znaczenie dla dziedzictwa lokalnego lub ponadlokalnego.** Chodzi o to, aby przy wyborze projektów priorytetowo traktować te, które chronią i wzmacniają najważniejsze elementy dziedzictwa, zarówno w skali	Obiekt wpisany do rejestru zabytków o znaczeniu ponadlokalnym 4 pkt Obiekt wpisany do ewidencji zabytków o znaczeniu lokalnym 3 pkt	2	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR

	lokalnej, jak i szerszej, zapewniając ich zachowanie dla przyszłych pokoleń. W ramach kryterium oceniane będzie, czy operacja **dotyczy obiektu posiadającego wartość historyczną, kulturową lub tradycyjną** dla lokalnej społeczności lub regionu. Preferowane będą projekty, które **przyczyniają się do ochrony dziedzictwa kulturowego, promowania historii lokalnej oraz wzmacniania tożsamości społeczności**. . I kryterium rankingujące	Obiekt o potencjale kulturowym, ale bez formalnego wpisu – 1 pkt		
II. Wpływ na rozwój lokalny, turystykę i tożsamość regionu	Preferuje się operacje, które znacząco przyczyniają się do rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wzmacniają lokalną tożsamość i atrakcyjność turystyczną regionu. Celem kryterium jest premiowanie projektów, które: zwiększają atrakcyjność turystyczną obszaru LGD, wspierają lokalną gospodarkę (np. rzemiosło, usługi turystyczne), wzmacniają lokalną tożsamość i poczucie wspólnoty mieszkańców, przyczyniają się do rewitalizacji przestrzeni publicznych lub kulturowych. III kryterium rankingujące	Znaczący wpływ – wzrost atrakcyjności turystycznej, rewitalizacja przestrzeni publicznej, duże zainteresowanie społeczne TAK - 4 pkt NIE - 0 pkt	2	Wniosek o przyznanie pomocy
III Operacja zakłada wykorzystanie lokalnych zasobów,	**Preferuje się operacje, które wykorzystują zasoby lokalne, w tym produkty regionalne oraz dziedzictwo przyrodnicze, historyczne i kulturowe.** Chodzi o to, aby projekty wzmacniały lokalną tożsamość, wspierały lokalną gospodarkę i promowały unikatowe walory obszaru, z którego pochodzą. Takie	**TAK - 3 pkt** **NIE - 0 pkt**	3	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR.

	działania zwiększają zaangażowanie mieszkańców i atrakcyjność regionu dla turystów. W ramach kryterium oceniane będzie, czy realizacja operacji **przewiduje wykorzystanie lokalnych zasobów**, takich jak: 1) surowce naturalne, produkty lokalne, tradycyjne materiały, 2) lokalne przedsiębiorstwa, instytucje, stowarzyszenia i organizacje, 3) kapitał społeczny i umiejętności mieszkańców, lokalne tradycje i dziedzictwo kulturowe. Preferowane będą projekty, które **wzmacniają lokalną gospodarkę, promują produkty i usługi lokalne oraz wspierają rozwój społeczności lokalnej**, przyczyniając się do zrównoważonego rozwoju obszaru objętego LSR.			
IV Udostępnienie obiektu mieszkańcom i turystom	**Preferuje się operacje, w wyniku których obiekt zabytkowy zostanie wyremontowany lub odrestaurowany w taki sposób, aby mógł być udostępniany mieszkańcom i turystom.** Chodzi tutaj o takie działania konserwatorskie i adaptacyjne, które nie tylko chronią wartość historyczną obiektu, ale też umożliwiają jego funkcjonalne wykorzystanie – np. jako muzeum, centrum kulturalne czy punkt turystyczny. W ramach kryterium oceniane będzie, czy realizacja operacji **przewiduje udostępnienie obiektu dla mieszkańców lokalnej społeczności oraz turystów**, umożliwiając korzystanie z jego funkcji, zasobów lub oferty edukacyjno-kulturalnej. Preferowane będą projekty, które: 1) zwiększają dostępność obiektu dla różnych grup społecznych, 2) promują uczestnictwo mieszkańców i turystów w życiu kulturalnym lub edukacyjnym,	Obiekt będzie ogólnodostępny i wykorzystany w celach kulturalnych/turystycznych 5 pkt Dostęp ograniczony (np. określone dni, wydarzenia) 2 pkt Brak planu udostępnienia 0 pkt	4	Opis operacji zawarty we wniosku, harmonogram udostępniania obiektu, dokumentacja projektowa, regulamin udostępniania

	3) wspierają rozwój turystyki lokalnej i integrację społeczności. II kryterium rankingujące			
V. Wnioskodawca uwzględnił na tablicy informacyjnej logo UE, PS WPR , LGD umieszczonej w miejscu realizacji operacji lub siedzibie Wnioskodawcy Lub na tablicy i innych materiałach promocyjnych	Preferuje się operacje zakładające promocję LGD oraz Programu mający na celu promocję źródła finansowania. **umieszczenie logo LGD Lepsza Przyszłość Ziemi Ryckiej, Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej, UE** Wnioskodawca będzie stosował księgę wizualizacji PSWPR oraz logo LGD W ramach kryterium oceniane będzie, czy Wnioskodawca **przewidział umieszczenie logotypów Unii Europejskiej, PS WPR oraz Lokalnej Grupy Działania (LGD)** na tablicy informacyjnej znajdującej się w miejscu realizacji operacji lub w siedzibie Wnioskodawcy, **oraz/lub na innych materiałach promocyjnych związanych z projektem**. Preferowane będą projekty, które w pełni realizują wymogi dotyczące **informacji i promocji wsparcia UE**, zwiększając jego rozpoznawalność w społeczności lokalnej.	**Tablica** Tak – 2 pkt Nie – 0 pkt **Tablica i inne materiały promocyjne** Tak – 3 pkt Nie – 0 pkt	3	Oświadczenie WSnioskodawcy
VI. Czas realizacji operacji	**Preferowane będą operacje, które mogą być zrealizowane w krótszym okresie niż wynika to z zapisów Programu. Okres realizacji projektu liczony jest od daty zawarcia umowy na jego realizację.** Chodzi tu o to, że projekty szybciej przynoszące efekty są traktowane priorytetowo – umożliwia to szybsze wykorzystanie środków, wcześniejsze osiągnięcie rezultatów i lepsze monitorowanie postępów w ramach Programu. W ramach kryterium oceniany będzie **okres realizacji operacji**, liczony od dnia podpisania umowy o powierzenie grantu do zakończenia wszystkich działań projektowych.	Do 1 roku – ~~8~~ 4 pkt Do 18 m-cy – ~~6~~ 2 pkt ~~Do 2 lat – 0 pkt~~	~~8~~ 4	Wniosek o przyznanie pomocy w ramach LSR

	Preferowane będą projekty, które mogą być **zrealizowane w krótszym czasie**, co zwiększa efektywność działań oraz szybkie osiągnięcie zakładanych rezultatów.			
VII. Wnioskodawca korzystał z usług doradztwa świadczonego w Biurze LGD	Preferowane będą operacje, które były konsultowane z doradcami LGD zajmującymi się obsługą projektów. W ramach kryterium oceniane będzie, czy Wnioskodawca **skorzystał z usług doradztwa oferowanych przez Biuro Lokalnej Grupy Działania (LGD)** w zakresie przygotowania wniosku, realizacji operacji lub innych działań wspierających projekt. Preferowani będą wnioskodawcy, którzy korzystali z doradztwa, ponieważ zwiększa to **jakość przygotowania wniosku, prawidłową realizację projektu oraz zgodność z LSR**.	Tak – 1 pkt Nie – 0 pkt	1	Ewidencja korzystania z usług doradztwa znajdująca się w Biurze LGD
IX. Wnioskodawca uczestniczył w konsultacjach społecznych LSR, spotkaniach monitorujących, ewaluacyjnych organizowanych przez LGD	**Kryterium to ma na celu aktywizację społeczności lokalnej, zachęcenie mieszkańców do współpracy z Lokalną Grupą Działania (LGD) oraz zwiększenie ich udziału we wdrażaniu Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR), a także zwiększenie liczby osób, które zapoznają się z rezultatami i efektami realizowanych projektów.** Innymi słowy, chodzi o projekty, które nie tylko realizują cele LSR, ale też **budują kapitał społeczny** – poprzez edukację, współpracę i większą świadomość mieszkańców o lokalnych inicjatywach. W ramach kryterium oceniane będzie, czy Wnioskodawca **uczestniczył w konsultacjach społecznych Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR)** oraz w **spotkaniach monitorujących i ewaluacyjnych organizowanych przez LGD**.	Wnioskodawca w ostatnim roku przed złożeniem wniosku o wsparcie uczestniczył w spotkaniach 3 razy – 3 pkt 2 razy – 2 pkt 1 raz – 1 pkt Brak uczestnictwa – 0 pkt	3	Lista obecności ze spotkań konsultacyjnych

	Preferowani będą wnioskodawcy, którzy **aktywnie uczestniczą w procesach planowania, monitoringu i ewaluacji LSR**, co świadczy o ich znajomości lokalnych potrzeb oraz lepszej współpracy z LGD.			
X. Wnioskodawca nie korzystał dotychczas ze wsparcia ze środków LGD	Preferowane będą operacje realizowane przez Wnioskodawców, którzy nie korzystali ze wsparcia udzielonego ze środków LGD. W ramach kryterium oceniane będzie, czy Wnioskodawca **wcześniej nie korzystał ze wsparcia finansowego udzielanego przez Lokalną Grupę Działania (LGD).** Preferowani będą wnioskodawcy, którzy **nie korzystali wcześniej ze środków LGD**, co sprzyja dywersyfikacji beneficjentów oraz umożliwia wspieranie nowych uczestników lokalnych programów.	TAK – 2 pkt NIE – 0 pkt	2	Wniosek oraz informacja na podstawie danych pozyskanych z Instytucji Pośredniczącej o zawartych umowach.

Maksymalna liczba punktów do uzyskania 24 pkt.

Minimalna liczba punków uprawniająca do uzyskania wsparcia na realizację projektów wynosi co najmniej 50% maksymalnej liczby punktów tj. 12 punktów.

III. Zmiany Lokalnych kryteriów wyboru

1. Każdy członek Rady może wystąpić z wnioskiem o zmianę lokalnych kryteriów wyboru.
2. Złożenie wniosku o zmianę lokalnych kryteriów wyboru przysługuje:
   a) Mieszkańcom obszaru objętego opracowaną LSR
   b) Pracownikom biura
   c) Zarządowi LGD
   d) Komisji Rewizyjnej
3. Wniosek ten powinien zawierać pisemną propozycję zmian wraz ze szczegółowym wyjaśnieniem proponowanej zmiany
4. Powodem zmian lokalnych kryteriów wyboru może być sytuacja społeczno-gospodarcza obszaru i/lub stopień realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach poszczególnych obszarów tematycznych (celów ogólnych, celów szczegółowych) oraz uwarunkowania prawne.
5. Zmiana może dotyczyć w szczególności:

a) propozycji usunięcia kryterium z listy
b) propozycji dodania nowego kryterium do listy
c) propozycji zastąpienia dotychczasowego kryterium nowym kryterium
d) propozycji zmiany punktacji przypisanej do kryterium
e) propozycji zmiany wagi przypisanej do kryterium

6. Zmiana lokalnych kryteriów wyboru operacji wymaga konsultacji społecznych.
7. Zarząd LGD za pośrednictwem Biura informuje społeczność lokalną objętą obszarem wdrażania LSR o przystąpieniu do procesu zmiany lokalnych kryteriów wyboru poprzez wywieszenie na stronie internetowej WWW.lokalnagrupadzialania.pl .
8. Zarząd podejmuje Uchwałę o przystąpieniu do zmiany lokalnych kryteriów wyboru.
9. Każdy z mieszkańców obszaru objętego działalnością LGD ma prawo do wniesienia uwag do proponowanych zmian w terminie nie dłuższym niż 14 dni, licząc od dania podania do publicznej wiadomości.
10. LGD organizuje spotkanie z mieszkańcami celem omówienia zgłoszonych uwag i ustalenia ostatecznego zakresu zmian lokalnych kryteriów wyboru.
11. Zarząd zgodnie z postanowieniami statutu zwołuje Walne Zebranie Członków celem rozpatrzenia wniosku o zmianę lokalnych kryteriów wyboru i podjęcia stosownej Uchwały.
12. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o zmianę lokalnych kryteriów wyboru Biuro Stowarzyszenia przygotowuje nowe karty weryfikacji wniosku i podlegają zatwierdzeniu przez Zarząd.
13. Za przygotowanie projektu uchwały uwzględniającego projekt zmian lokalnych kryteriów wyboru dla walnego Zebrania Członków LGD odpowiedzialny jest Zarząd Stowarzyszenia
14. ***Zmiany kryteriów wyboru operacji nie można dokonać w trakcie procesu naboru wniosków do finansowania. Proces naboru wniosków trwa od podania do publicznej wiadomości ogłoszenia o naborze wniosków do przekazania dokumentacji do oceny merytorycznej przez Instytucję Pośredniczącą.***
15. Nowe lokalne kryteria wyboru operacji powinny uzyskać akceptację Samorządu Województwa.
16. W przypadku zmiany kryteriów wyboru będą one obowiązywać w konkursach ogłoszonych po dniu zatwierdzenia zmian przez Walne Zebranie Członków.